

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Prologus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

DE
ORATIONE
DIVINA
SIVE
A DEO INFUSA
LIBER PRIMUS:

*Denatura, gradibus, effectibus, objecto & fine
Orationis divine.*

PROLOGUS.

MPLISSIMA est divinæ seu à D E O infusa Orationis materia, nec ullis facilè limitibus, si singulos illius effectus, circumstantias & commoda enumerare voluerimus, comprehendenda. Hæc enim à D E O nobis infusa Oratio, est illa, quam olim DEVS per Iaiafn Prophetam (c. 58.) animabus justis promiserat: *Et implebit (inquit) Dominus pendoribus animam tuam, & eris quasi horus irrigans, & fons aquarum, cuius non deficiet aqua,* qua mediante Spiritus sanctus univeritas animæ nostræ potentias, divinis suis illustrationibus, ac mira amoris & suavitatis suæ abundantia, quasi quibusdam splendoribus, copiosissime perfundit. Cujus naturam & mirabiles effectus D. Bonaventura de Profectu Religiof. cap. 1. præclarè exposuit, *Primo enim (inquit) memoriam sanctis cogitationibus imbiuit, & in recordatione D. I. stabilitatem impertit, omnem cugationem excludit, corporales imaginationes expellit, perfectam oblivionem rerum mundanarum immittit, & quasi unum spiritum nos cum D E O facit. Secundo, intellectum ad intelligentiam D E I, & eorum, quæ ipsis sunt, & ad eum consequendum conferunt, illuminat, D E I beneplacitum illi patefacit, inter virtutes ac vicia discernere docet, vias virtutum & remedia vitorum ad propriam meditantis utilitatem dedit, admirationem sapientiæ, bonitatis & potentiarum D E I, & aliarum perfectionum in divinis operibus eluentium infert, & circa quamcumque rem, quam recogitat, lucidissima cogitatione replet. Tertiò, voluntatem sanctorum & devotis erga D E V M & multiplicibus affectionibus perficit, fiduciam erigit, charitatem adauget, desiderium D E O in omnibus placendi, & bonam voluntatem ingredit, mentis alacritatem tribuit, spe remissionis peccatorum & asequendæ salutis exhilarat, amore erga Christi humanitatem & compassionem dolorum ipsius emollit, desiderio Regni cœlestis, confidentia exauditionis, & affectu divinæ familiaritatis dicit, & ad amorem proximorum, odium vitorum, studiū virtutum, & curam bonarum actionum inflamat. Quartò, corpus ipsum componit, ab impuris motibus purgat, ad serviendum spiritui promptum reddit, ita ut spiritui in omnibus bonis obediatur, non recalcitret, nec si exerceatur obmurmure, facile sustineat, si ad laborem instigeretur ne torpeat, si castigetur ne insolecat, si parce sustentetur ne lasciviat. Hæc denique suavitas dat maximam homini in bonis operibus, quantumlibet de se laboriosis, & in consideratione divinorum, & reliquis spiritualibus exercitiis consolationem; ita ut in illis quietem & internam animæ jucunditatem, in aliis vero quibuscumque rebus à vera spiritus perfectione alienis quasi tribulos & spinas inveniat, Hæc ille.*

Hojos

Auctor
hujus
Oratio-
nis est ip-
sem
Deus,
median-
te sapi-
en-iae
dono.

Hujus autem divinitate seu à DEO infusa Orationis auctor & præcipius præceptor est ipse Deus, qui quos vult, & quando, & quomodo vult, cœlestem hanc docet sapientiam; sic enim, quia à nobilissimo sapientiae dono principaliter dinanat, ejusmodi Orationem meritò vocare possumus, quam qui à DEO accipere merentur, de rebus cœlestibus ac divinis mirabiliter instruantur. Nam etiam si alia Orationis mentalis genera animam perfectè illuminent, & divini amoris ignem accendant, longè tamen inferiora sunt, si cum hac, quæ divina & infusa dicuntur, comparentur.

Amplissimam igitur, nec minus difficultem hujuscce Orationis materiam, quā potero brevissimè, ac pro majori illius intelligentia perspicuè, divina Sapientia duce, hoc primo Libro explicare conabor; ita ut quid sit Oratio supernaturalis, quæ eius necessitas, quotuplex illa sit, qui in ea gradus inveniantur, & que sit eius efficiens causa, quale objectum, & denique quām præstantes sint illius effectus, omnibus clarissimè ostendam, sequentibus deinde Libris de tribus hujus Orationis gradibus daturus.

C A P V T I.

Quid sit Oratio divinitatis infusa.

ORATIONIS infusa, quæ supernaturalis frequentius à Mysticis vocatur, naturam ac definitionem vix usquam apud veteres Patres explicatam invenies, Sanctus Joannes Damascenus Fidei Orthodoxa lib. 3. cap. 4. Orationem absoluè & simpliciter definens, dixit esse *Ascentum mentis in DEUM*. Quæ descripçio latissima est, ut pote quæ omne Orationis genus complectitur, tam illud quod à virtute Religionis, quām quod ab aliquo Spiritu sancti dono, seu gratia gratis data promanat. Quærenda est igitur nobis alia Orationis infusa delerio, quæ illi propriè convenia; scilicet spiritualem aitatem, ad divinū hujus charismatis possessionem sedulè serioque aspirantem, classis de ejusdem Orationis genere informare possumus. Oratio ergo à DEO infusa non incongruè definiti potest, quid si *supernaturalis, libera & prompta mentis uisus ad DEUM*, sive *coelestia capessenda elevatio, à Spiritu sancto, medio aliquo habituali dono, promanans*.

Hoc Orationis genere cor nouum in Deum celatum fertur, inter dum illi, ut unico totius boni nostri auctori & principio, humilem, devorum tamen & reverentialem honoris cultum reddendo, nostrasq; necessitates ei cum omnibus misericordiæ pafaciendo: interdum vero ad coelestia & divina, aliasque plias cogitationes sive affectus, mentem erigendo.

Restat nunc, ut singulas hujus definitionis partes breviter expliceremus. In primis Oratio infusa dicitur *prompta mentis elevatio*, ut ab Oratione acquisita clare discernatur. Acquisita namque, quæ scilicet est virtus moralis Religionis acquifita, lento gradu ac paulatim in DEUM consernit: debet enim mens materiam aliquam, circa quam versetur, prævenire, & nonnullas quoque regulas obserbare, ac propriâ industria (quamvis non sine cooperante gratia) ad coelestia alludere. Quando vero hoc Orationis infusa desuper dono illuminatur, mens nostra celeri mouit, Spiritu sancto illam tangente, ad divina sublevarunt.

Additur præterea in definitione illa, particula *supernaturalis*, ut indicetur aliud discrimen, quod inter Orationem acquitam & infusam repertur. Illa enim est actus virtutis Religionis acquifita, quæ licet interdum ab auxilio supernaturali & diuino procedat, non ideo tamen dicenda est supernaturalis, neque infusa, eo sensu quo nos de infusa & supernaturali Oratione in praesenti sermonem instituimus, ut pote quæ ab habitu aliquo

infuso & supernaturali non procedat.

Dicitur ultiorem in prefata descriptione, à Spiritu sancto, medio aliquo habituali dono, promanans, ut excludamus illud Orationis supernaturalis genus, quod à virtutem oralis Religionis infusa proficitur: hoc quippe non immediatè ab ipso Spiritu sancto, per dona supra ordinatum gratie cunctum operantem, sed ab habitu potius virtutis moralis infusa, originem dicitur. Addita præterea furent eadem proximè allegata verba, medio aliquo dono, ne quis puraret, nos hic illud Orationis genus comprehendere, quod ad gratias gratias datas per ineritiam licet utrumque Orationis genus à Spiritu sancto divinitus & supra humanum modum animam tangentे deriveatur, est tamen magnum inter illa discrimen: nam hoc quod gratia gratias data nuncupatur, DEUS non impetrat medio habitu, sed immediatè solum per modum actus transversum isti, aliud vero largitur media habitibus donorum mentem supernaturalem, immo supra ordinatum gratiae cursum (ut dicimus) illuminans & excitaens ad usum habitationis donorum. Porro habent isti donorum, à quibus Oratio haec supernaturalis & infusa proficit, hinc præcipue illa, nempe sapientia, intellectus, consilium, iustitia: quorum actus effectusque infelix plenus explicabimus.

Consulto etiam verbum illud, *libera, in definitione positum fuit*; ut alia iterum nota Orationem quæ à Spiritu sancti dono, ab ea quæ à gratia gratias data dianata, seceramus: nam haec quæ mediis illustrationibus divinis, transeuntibus tamen, in anima cauillatur, plerumque libera non est: ut que enim in nostra potestate sit, ut agatur, ragione DEUM animam ad coelestia, ipsam non rapt, & extra sensus actum libe: è operari, ut plenus lib. 5. de Contemplatione divina ostendimus. In Oratione vero infusa tuens à Spiritu sancto libertate agit ac moventur, juxta illud Pauli ad Rom. 8. Quiaunque Spiritu Dei aguntur, & sunt filii DEI. Agunt vero, Spiritu sancto movente & exhortante, ut erudit è D. Anselmus, in illum Apostoli locum, aguntur, ait, *Spiritu DEI, ut & ipsi quod agendum, agant, & cum egerint, illi, a quo aguntur, gratias agant: Spiritus enim DEI, qui eos agit, agendum est adiutor & ductor. Aguntur ergo ut agant, & ad hoc eis ostenditur quid agere debeant; ut hoc sicut agendum est agant, id est, cum dilectione & delectatione iustitia: quia quis Spiritu DEI aguntur, charitate aguntur & excitantur. Non ergo littera sed spiritus, non lege præcipiente, minante, prouincte; sed spiritu exhortante, illuminante, adjuvante aguntur, non quia ipsi nihil agant, sed ne nihil agant boni, bona aguntur, ut agant. Ita Anselmus.*

Demon

Singulæ
hujus
defini-
tionis
particu-
lae expli-
cantur.